

ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

О.Чернецька, к.е.н., доцент

Управління фінансовими результатами неможливе без достовірної інформації про витрати і доходи, як визначальних компонентів фінансових результатів. Об'єктивне і правильне визначення фінансових результатів в галузі сільського господарства завжди було предметом наукових дискусій як між вченими, так і практиками.

Формування фінансових результатів відбувається шляхом зіставлення доходів від діяльності з відповідними витратами за певний період часу. В сільськогосподарських підприємствах існують істотні особливості формування фінансових результатів, обумовлені П(С)БО 30 «Біологічні активи», згідно з яким фінансові результати аграрних підприємств включають:

- фінансовий результат від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів;
- фінансовий результат від реалізації запасів – сільськогосподарської продукції та біологічних активів, оцінка яких здійснюється за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на місці продажу;
- фінансовий результат від зміни справедливої вартості біологічних активів на дату балансу, оцінка яких здійснюється за справедливою вартістю, за вирахуванням очікуваних витрат на місці продажу [3].

Відповідно до П(С)БО 30 «Біологічні активи» [3], Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку біологічних активів [1] визначення справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції здійснюється на основі цін активного ринку. За відсутності активного ринку справедлива вартість біологічних активів і сільськогосподарської продукції визначається за одним з таких показників:

- за останньою ринковою ціною операції з такими активами;
- за ринковою ціною на подібні активи, з відповідними корегуваннями, враховуючи індивідуальні характеристики, особливості та ступінь завершеності біологічних перетворень активу;
- за іншими додатковими показниками, що характеризують рівень цін на біологічні активи і сільськогосподарську продукцію.

Визначення справедливої вартості біологічних активів та сільськогосподарської продукції – достатньо складний процес. Існують види активів, для яких взагалі відсутні ринкові ціни, або вироблена продукція більш низької якості. Також необхідно первісне визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів в момент їх відокремлення від біологічного активу. Слід акцентувати увагу, що однією з особливостей

сільського господарства є часткове використання продукції для внутрішньогосподарських потреб, тому дохід від первісного визнання не повинен включати справедливу вартість продукції, що визнана виробничим запасом.

Якщо результати діяльності обчислити не по товарній, а по всій одержаній продукції, то спостерігається викривлення фактичного розміру результатів діяльності підприємства, що зумовлює недостовірність інформації в бухгалтерському обліку, зайве навантаження бухгалтерів та показників діяльності підприємств.

Також необхідно акцентувати увагу на коливанні цін на сільськогосподарську продукцію в окремих приймальних пунктах та в різних сезонах, що унеможливорює обґрунтованість визначеного рівня справедливої вартості. Підтримуємо думку вчених [2] щодо доцільності оптимізації процесу визначення справедливої вартості сільськогосподарської продукції та біологічних активів шляхом участі районних органів та Міністерства аграрної політики України взагалі., зокрема:

- створення спеціальної комісії, яка б займалася моніторингом цін на сільськогосподарську продукцію та біологічні активи на активному ринку і доводила до районних органів для надання інформації іншим підприємствам;

- створення в мережі Інтернет на сайті Міністерства аграрної політики України нової вкладки з назвою «Справедлива вартість», де інформація повинна періодично оновлюватися.

Отже, особливості діяльності аграрної галузі зумовлюють пошук шляхів оптимізації обліку фінансових результатів, одним із завдань яких є спрощення порядку визначення справедливої вартості на сільськогосподарських підприємствах.

Література:

1. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, затв. Наказом МФУ від 29.12.2006 р. № 1315 // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: - <http://www.minfin.gov.ua>

2. Перчук О. В. Особливості обліку фінансових результатів на сільськогосподарських підприємствах / О. В. Перчук // Економічний вісник університету. - 2015. - Вип. 27(1). - С. 57-66. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2015_27%281%29__11

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затв. наказом МФУ від 18.11.2005 р. № 790 // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: - <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/z1456-05>

4. Тредіт В.Є. Особливості обліку фінансових результатів сільськогосподарських підприємств / В.Є. Тредіт, О.В. Ковальова // Економіка і суспільство. - 2016. - Випуск № 7. - С.984-991. Режим доступу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/7_ukr/165.pdf